

Kankaanpään kaupungin Kooninkeitaan kaatopaikan velvoitetarkkailun raportti vuodelta 2025

TEKNL 25.03.2026
270/14.06/2022

Valmistelija

Pentti Saloniemi

Kooninkeitaan kaatopaikan ympäristölupa on myönnetty 21.12.2016 (Dnro ESAVI/12104/2014). Vuonna 2025 Kooninkeitaan pinta- ja pohjavesien laatua ja käytöstä poistetun täyttöalueen kaatopaikkakaasun tarkkailua on suoritettu KVVY Tutkimus Oy:n toimesta ympäristölupamääräysten edellyttämällä tavalla vuonna 2017 täydennetyt tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailua valvoo Lupa- ja valvontavirasto.

Kooninkeitaan kaatopaikkavedet ja yhdyskuntajätteen käsittelyalueelle kertyvät hulevedet kerätään ja johdetaan puhdistettaviksi Kankaanpään kaupungin jätevedenpuhdistamolle. Jätevedenpuhdistamolle pumpatun kaato-paikkaveden määrä vaihtelee vuosittain merkittävästi vuosisadannan määrän vaihtelun vuoksi. Vuonna 2025 valuma-alueen vuosisadanta oli 828 mm sekä pumpatun veden määrä oli noin 19 490 m³ ja keskimääräinen virtaama 53,4 m³/d.

Keskusjätevedenpuhdistamolle johdetun kaatopaikkaveden keskimääräinen typpikuormitus vastasi 362 asukkaan ja fosforikuormitus 10 asukkaan ja orgaaninen kuormitus 16 asukkaan käsittelemättömiä jätevesiä.

Kooninkeitaan kaatopaikka sijaitsee suolla, joka rajoittuu kaatopaikan länsipuolella kallioiseen moreenimäkeen. Kaatopaikka kuuluu Hapuanojan vesistöalueeseen.

Vuonna 2025 Kooninojaan kohdistuva kolmiomittapadolta mitattu havaintokertojen keskimääräinen vesistöön kohdistunut kuormitus vastasi typen osalta 47 (AVL) asukkaan, fosforikuormituksen osalta sekä orgaanisen kuormituksen osalta 1 asukkaan puhdistamattomien jätevesien verran. Kuormitus oli edellistä vuotta vähäisempää. Kooninjärveen laskevan ojan vesi on peruslaadultaan hapanta humusvettä. Vedenlaadussa on todettavissa heikkenemistä ja tulokset viittaavat siihen, että kaatopaikkavedet pääsevät suotautumaan tai muulla tavoin kulkeutumaan myös Kooninjärven suuntaan. Veden laadussa on kuitenkin paljon vaihtelua, eikä kaatopaikan vaikutuksia ole erotettavissa veden laadusta kaikilla havaintokerroilla.

Kooninjärven veden laatua tutkitaan kahden vuoden välein, ja tarkkailu tehtiin vuonna 2025. Järvi on pieni ja matala humusjärvi, johon valuu vettä pääosin metsäiseltä valuma-alueelta Kooninkeitaan suunnasta. Rannoilla on muutamia mökkejä.

Loppupalvella 2025 järvessä havaittiin heikko lämpötilakerrosteisuus ja happitilanne oli koko vesimassassa vain välttävä. Happivaje ulottui jo päälysvedestä pohjaan, jossa happi oli loppunut. Pohjan lähellä havaittiin sisäistä kuormitusta, mikä näkyi veden samentumisena sekä kohonneina rauta-, mangaani-, fosfori- ja ammoniumtyppipitoisuuksina.

Pintaveden ravinnepitoisuudet olivat lievästi koholla mutta humusvesille ja ajankohdalle tyypillisiä. Fosforipitoisuuden perusteella vesi oli lievästi rehevää. Sähkönjohtavuus ja kloridipitoisuus olivat alhaisia, ja hygieeninen

veden laatu hyvä. Loppukesällä happitilanne oli tyydyttävä, mutta pohjan lähellä esiintyi edelleen niukkaa happea ja sisäisen kuormituksen vaikutuksia. Kloridipitoisuus ja sähkönjohtavuus eivät viitanneet kaatopaikan vaikutukseen.

Kaivojen K3, K6, K9 ja K16 vedenlaatu oli vuonna 2025 pääosin hyvä eikä selviä viitteitä kaatopaikan vaikutuksesta havaittu. Kaivossa K3 veden laatu vaihtelee pintavesien vaikutuksesta, mutta vuonna 2025 vesi oli kirkasta ja hajutonta ja veden laatu pääosin normaali. Kaivon K6 vesi oli hyvää talousvettä ja laadultaan tasainen. Kaivossa K9 veden ominaisuudet olivat aiempien vuosien kaltaiset, ja vaikka kloridipitoisuus oli hieman kasvanut, arvot pysyivät matalina eikä kaatopaikan vaikutusta todettu. Kaivon K16 vedessä sähkönjohtavuus ja kloridipitoisuus ovat muita kaivoja hieman suuremmat ja rauta- sekä mangaanipitoisuudet ajoittain kohonneita, mutta vuonna 2025 vesi oli kirkasta, hajutonta ja laadultaan aiempaa parempaa. Kokonaisuutena kaivovesissä ei todettu merkittäviä muutoksia eikä selviä kaatopaikan vaikutuksia.

Pohjavesiputkessa HP14 todettiin vuonna 2025 selviä kaatopaikan vaikutuksia: veden sähkönjohtavuus sekä kloridi- ja sulfaattipitoisuudet olivat alueen muihin pohjavesiin verrattuna kohonneet, vesi oli hapetonta ja sisälsi runsaasti liukoista rautaa, mangaania ja ammoniumtyyppiä. Lisäksi CODMn ja AOX-pitoisuudet olivat koholla ja vedessä esiintyi ajoittain rikkivedyn tai kaatopaikan hajua, vaikka raskasmetallipitoisuudet jäivät alle määritysrajojen ja hygieeninen laatu oli hyvä. Sen sijaan pohjavesiputkessa HP15 vesi oli hapekasta ja laadultaan pääosin hyvää: sähkönjohtavuus, ravinne- ja kloridipitoisuudet olivat pieniä, AOX-yhdisteitä ei todettu ja raskasmetallipitoisuudet jäivät selvästi alle raja-arvojen, eikä veden laadussa ollut viitteitä kaatopaikan vaikutuksesta.

Kaatopaikkakaasujen tuotossa on ollut paljon vaihtelua läpi tarkkailuajan. Kaatopaikkakaasujen tuotto vaikuttaa loppuneen putkissa KP2b ja KP4b. Vuonna 2025 kaatopaikkakaasun tuottoa todettiin muissa putkissa syksyllä.

KVVY Tutkimus Oy:n raportti Kooninkeitaan velvoitetarkkailusta vuonna 2025 on liitteenä.

Yritysvaikutukset

-

Esittelijä

Tekninen johtaja Pentti Saloniemi

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta merkitsee Kooninkeitaan kaatopaikan velvoitetarkkailun raportin tiedokseen.

Päätös

Täytäntöönpano

Rakennettu ympäristö -tulosyksikkö / Esihenkilöt
Pohjois-Satakunnan jätteidenkäsittely Oy

Lisätietoja antaa

Tekninen johtaja Pentti Saloniemi, 044 577 2620
